

Agrár-környezetvédelmi Modul

Agrár-környezetvédelem, agrotechnológia

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MSc
TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI MSc

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A Környezeti és Energetikai Operatív Program (KEOP). 117.lecke

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A Környezeti és Energetikai Operatív Program (KEOP)

- A 2007-2013 közötti Európai Unió (EU) költségvetési tervezési időszakra vonatkozó második magyar Nemzeti (Új Magyarország) Fejlesztési Terv, EU terminológia szerint Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (NSRK) átfogó céljának, horizontális politikáinak és hat tematikus és területi prioritásának végrehajtását szolgáló operatív programok egyike. A Nemzeti Stratégiai Referencia Keret eredményes megvalósítása elképzelhetetlen a környezetvédelem fejlesztése nélkül. A Környezeti és Energetikai Operatív Program alapvető célja Magyarország fenntartható fejlődésének elősegítése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A KEOP kiinduló pontja:

- a környezetvédelem erősítése – az egyes környezet-, természetvédelmi és vízügyi problémák megoldása, valamint a kapcsolódó intézkedések révén – mind rövid, mind hosszú távon elősegíti az életminőség javulását,
- az infrastruktúra környezeti szempontokat is figyelembe vevő fejlesztése előnyös feltételeket teremt a gazdaság átalakításához és a fenntarthatósági szempontok figyelembe vételéhez,
- az erőforrások hatékonyabb és takarékos használata elősegíti a régiók, különösen a hátrányos helyzetű térségek kulturális és természeti örökségének védelmét, fejlesztését, valamint lehetőséget ad fokozottabb részvételükre a gazdasági fejlődésben.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Szervesen hozzájárul az NSRF másik három középtávú céljához:

- a versenyképes gazdaság (kereslet teremtés),
- a megújuló társadalom (jobb, egészségesebb életkörülmények),
- és a területi kohézió megteremtéséhez (elmaradott térségek felzárkóztatása).

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Fejlesztések

Az Európai Unió újrafogalmazott lisszaboni stratégiáját strukturális célokká transzformáló Integrált Irányelvek tíz mikrogazdasági célkitűzése közül hármat közvetlenül, négy másikat (köztük a fenntartható erőforrás-használatot) és egy foglalkoztatási célt közvetve támogat. A horizontális célok közül továbbá hangsúlyos az energiahatékonyság növelése és a leghátrányosabb térségek (foglalkoztatási) elmaradásainak csökkentése.

Prioritás	Támogatási összeg, Mrd Ft
1. Egészséges tiszta települések 1.1 Hulladékgazdálkodás 1.2 Szennyvízkezelés 1.3 Vízbázis-védelem és ivóvízminőség-javítás	513,6
2. Vizeink jó kezelése 2.1 Jó árvízvédelmi gyakorlat kialakítása 2.2 Vizeink mennyiségi és minőségi védelme, a vizek további szennyezésének megakadályozása 2.3 A VKI végrehajtásának állami intézkedései	338,7
3. Természeti értékeink jó kezelése 3.1 Közösségi jelentőségű és védett természeti értékek és területek megőrzése, helyreállítása, fejlesztése 3.2 Élőhely-megőrző mező- és erdőgazdálkodás infrastrukturális alapjainak megteremtése (beruházások) 3.3 Vonalas létesítmények természet- és tájromboló (károsító) hatásának mérséklése 3.4 Az erdei iskola hálózat fejlesztése	31,8

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. A megújuló energiaforrás-felhasználás növelése	45,1
5. Hatékony energia-felhasználás	
5.1 Önkormányzati és nem önkormányzati tulajdonú középületek energiafelhasználásának a korszerűsítése	30,5
5.2 A távhőellátó-rendszerek korszerűsítése	
5.3 Vállalkozói területeken megvalósítandó energetikai korszerűsítések (ipar, energiaipar, szolgáltatások)	
6. Fenntartható termelési és fogyasztási szokások ösztönzése	
6.1 Fenntartható termelés	32,6
6.2 Fenntartható fogyasztás elősegítése	
6.3 Az e-környezetvédelem céljaihoz kapcsolódó fejlesztések	
7. Projekt előkészítés	45,5
8. Az operatív program lebonyolításának finanszírozása (technikai segítségnyújtás)	15,8
Összesen	1053,6

Az operatív program beavatkozásainak hatékonyságát, az egymást erősítő fejlesztések integrált megvalósítását zászlóshajó projektként segíti a „tisza város – zöld vidék” program, illetve a „kevesebb több – energiatudatos épületek” program.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Jogszabályi háttér

- A KEOP az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap általános szabályozásáról szóló 1083/2006/EK sz. Tanácsi rendelet, valamint a Közösségi Stratégiai Útmutató (CSG) szóló Bizottsági dokumentum tervezetének figyelembevételével készült.
- A KEOP beavatkozásai megfelelnek az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló 1080/2006/EK sz. Európai Parlamenti és Tanácsi közös rendeletben,
- illetve a Kohéziós Alapról szóló 1084/2006/EK sz. Tanácsi rendeletben foglaltaknak. Továbbá
- 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról; 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Területfejlesztési Konceptióról; 132/2003. (XII. 11.) OGY határozat a 2003-2008. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Célrendszere

1) *Élhető környezet megteremtése és fenntartása*

A megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása, illetve helyreállítása, a lakosság egészségi állapotának javítása, azaz az egészséges környezet feltételeinek biztosítása, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások csökkentése, megszüntetése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Célrendszere

2) *Értékvédelem és megőrzés*

Az ökoszisztémák és vizeink védelme, a fenntartható természeti erőforrás- és területhasználat, a környezet terhelhetőségét meg nem haladó igénybevétel, a környezet károsodásának megelőzése, értékvédő gazdálkodás megvalósítása - figyelembe véve mennyiségi és minőségi jellemzőiket is -, valamint a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, fennmaradásának biztosítása, a bioszféra sokszínűségének megtartása, **környezetileg biztonságos életfeltételek elérése**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Célrendszere

3) *Megelőzés, takarékoság, hatékonyság*

A gazdasági fejlődésben a környezeti, fenntarthatósági szempontok érvényesítése. Ennek feltétele a gazdasági fejlődés során a társadalom és a környezet harmonikus viszonyának kialakítása és fenntartása, a szennyezések és a hulladék keletkezésének megelőzése, az alacsony anyag-és energia igényű technikák alkalmazása, a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználása, **a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos ismeretek, tudatosság és együttműködés erősítése**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A célokhoz kapcsolódó prioritási tengelyek

- Egészséges, tiszta települések
- Vizeink jó kezelése
- Természeti értékeink jó kezelése
- A megújuló energiahordozó-felhasználás növelése
- Hatékonyabb energia felhasználás
- Fenntartható termelés és fogyasztási szokások erősítése

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1. Egészséges, tiszta települések prioritási tengely

1.1 Hulladékgazdálkodás

1. *Hulladékkeletkezés megelőzése tengely alatt szerepel*
2. *A települési hulladék hasznosításának elősegítése*
3. *Multi-regionális, regionális, térségi és kistérségi települési hulladékgazdálkodási rendszerek kialakítása, fejlesztése*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1. Egészséges, tiszta települések prioritási tengely

1.2 Szennyvízkezelés

1. *Szennyvízgyűjtés, – kezelés és folyékony hulladékkezelés, elhelyezés művelet*
2. *Izszapkezelés, hasznosítás művelet*
3. *Települési folyékony hulladék elhelyező telepek és izszaptavak lezárása, rekultiválása művelet*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1. Egészséges, tiszta települések prioritási tengely

1.3 Vízbázis-védelem és ivóvízminőség-javítás

1. vízkezelési technológiakiépítése,
2. másik vízbázisra való áttérés,
3. csatlakozás másik vízellátó rendszerre, , illetve
4. kombinált megoldások,
5. ivóvízhálózat rekonstrukciója

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

2. Vizeink jó kezelése prioritási tengely

2.1 Jó árvízvédelmi gyakorlat kialakítása

- A VTT céljainak megvalósítása
- Duna árvízvédelmi fejlesztése,
- Egyéb árvízvédelmi védvonalak fejlesztése
- Önkormányzati tulajdonú árvízvédelmi rendszerek fejlesztése

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

2. Vizeink jó kezelése prioritási tengely

2.2 Vizeink mennyiségi és minőségi védelme, a vizek további szennyezésének megakadályozása

1. *Kiemelten kezelt vízvédelmi területekre vonatkozó komplex vízvédelmi beruházások (Balaton, Velencei-tó, Fertő-tó, Tisza-tó, Felső Duna szakasz, Ráckevei-Soroksári Dunaág);*
2. *Ivóvízbázis-védelmi műveletek*
3. Települési hulladékok káros hatása elleni védelem erősítése, a települési hulladékok által kifejtett káros hatások csökkentése (dögkutak)
4. A szennyezett területeken a kármentesítések végrehajtása (műszaki beavatkozás), a felszín alatti vizek és a talaj- és a földtani közeg tényleges és potenciális szennyeződésének csökkentése a szennyezett területek kármentesítésével.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

3. Természeti értékeink jó kezelése prioritási tengely

3.1 Közösségi jelentőségű és védett természeti értékek valamint területek megőrzése, helyreállítása, fejlesztése

- a) Élőhelyvédelem, -helyreállítás, -fejlesztés,
- b) Élettelen természeti értékek megőrzése, helyreállítása (barlangok, geológiai értékek),
- c) Gyűjteményes növénykertek és védett történelmi kertek megőrzése, helyreállítása.

3. Természeti értékeink jó kezelése prioritási tengely

3.2 Élőhely-megőrző mező- és erdőgazdálkodás infrastrukturális alapjainak megteremtése (beruházások)

- a) Természetközeli erdőgazdálkodás bevezetését szolgáló beruházások (védett, Natura 2000),
- b) Természetközeli mezőgazdálkodás bevezetését szolgáló beruházások (védett, Natura 2000, ÉTT).

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

3. Természeti értékeink jó kezelése prioritási tengely

3.3 Vonalas létesítmények természet- és tájromboló (károsító) hatásának mérséklését szolgáló beruházások

- a) Elektromos vezetékek természetbarát kialakítása, átalakítása, biztonságosabbá tétele (madárvédelmi, tájvédelmi stb. célból).
- b) Közlekedési infrastruktúra (út, vasút) természetbarát átalakítása.
- c) Vízelvezető csatornarendszer (és kapcsolódó műtárgyak) természetbarát átalakítása.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

3. Természeti értékeink jó kezelése prioritási tengely

3.4 Az erdei iskola hálózat fejlesztése

a) Erdei iskolák infrastrukturális fejlesztései.

Támogatható beruházások:

- épületrekonstrukció, felújítás, létesítés;
- infrastrukturális háttér megteremtése, javítása (út, szennyvíz- és hulladékkezelés, stb);
- a meglévő létesítmények ökotudatos (például energiatakarékos) átalakítása
- speciális, tematikus terepi bemutatóeszközök rendszerének kiépítése;
- természetvédelmi bemutatóhelyek akadály-mentesítése;
- terepi laborfelszerelések beszerzése;
- terepi megfigyelő- és mérő eszközök beszerzése;
- beltéri foglalkozások eszköztárának fejlesztése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. A megújuló energiahordozó-felhasználás növelése prioritási tengely

Az Európai Unió energiapolitikájában rangos helyet foglal el – a környezetvédelem erősítésével összhangban – az energiatakarékosság és a megújuló energiaforrás-felhasználás növelése. melynek **számos nemzetgazdasági előnye van:**

- **Klímaváltozás:** nem, vagy a fosszilis energiahordozóknál lényegesen kisebb mértékben terhelik a környezetet, hozzájárulnak a kiotói vállalások betartásához, nemzetközi piacokon értékesíthető CO2 megtakarítás keletkezhet,
- fosszilis energiahordozót vált ki, mérséklődik a hagyományos energiahordozóktól való **energiaimport-függőség**, ezáltal javul a fizetési mérleg egyensúlya
- **új munkahelyek** keletkeznek,
- elősegítheti a **mezőgazdasági struktúra** megváltoztatását, ami kedvezően hat a lakosság helyben tartására, csökkennek a költségvetés gabona intervencióra fordított kiadásai,
- új, **magas szintű technológiák** alkalmazását teszi lehetővé,
- az egyébként **környetterhelő anyagok** (például szennyvíziszap) energiává történő átalakításával jelentősen csökkenthető a környezet terhelése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. A megújuló energiahordozó-felhasználás növelése prioritási tengely

- a) Magyarország mezőgazdasági adottságai kiemelkedően kedvezőek a **biomasszafelhasználás** tervszerű növelése terén, ezért a mezőgazdasági fejlesztéshez kapcsolódó, energia-termelést végző biomassza projektek (szilárd biomassza, biogáz, illetve bioüzemanyag) prioritást élveznek.
- b) **Hulladék-felhasználás** szempontjából fontos terület a nagy tömegben keletkező használt sütőolaj, illetve állati zsiradék energetikai és/vagy bio-motorhajtóanyag történő hasznosítása.
- c) A növényi eredetű és hulladék alapú, valamint az **állattartó telepeken** keletkező trágyából és a **szennyvíztisztító telepeken** képződő szennyvíziszapból előállított biogáz hasznosítása hulladékkezelés és energiatermelés szempontjából is előnyös, hő- és villamosenergia-termelésre is felhasználható (regionális biogáz-üzemek kialakítása, kisméretű egyedi fogyasztói biogáz-üzemek létesítése, a szennyvíziszap energetikai és mezőgazdasági hasznosítása).
- d) A hazai **geotermikus potenciál** kihasználására épülő, hőenergia ellátásra létesítendő üzemek támogatása is indokolt. A megtermelt hőenergia a helyi lakossági, intézményi, termelői igények kielégítésére fordítható.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. A megújuló energiahordozó-felhasználás növelése prioritási tengely

- e) A legkorszerűbb fűtési és hűtési célú **hőszivattyús rendszerek** csökkentik a fosszilis energiahordozó felhasználást, a megtérülési ráta javulása mellett és lakóingatlanok, ipari és mezőgazdasági felhasználók számára használhatóak.
- f) **Napenergiát** hasznosító rendszerek telepítésével részben vagy egészben biztosítható a fogyasztók saját energiafelhasználása. A napelemek (fotovoltaikus rendszerek) a villamos energia, a napkollektoros rendszerek működtetése pedig a melegvíz és fűtési hőenergia előállítására fordított fosszilis tüzelőanyagok felhasználásának csökkentését segítik elő.
- g) A már meglévő **vízerművek** élettartamának növelése, hatékonyságának, energiaátalakítási hatásfokának javítása, illetve kisebb vízerművek létesítése hozzájárul a megújuló energiahordozók részarányának a növeléséhez.
- h) **A szélenergiával** történő villamosenergia-termelés csak elsősorban lokális, illetve közösségi szélerőgépek formájában támogatható.
- i) **A tanyavillamosítás** megújuló energiaforrások segítségével.
- j) **Közvilágítás** energiatakarékos, megújuló energiaforrásokra alapozott megvalósítása.

5. Hatékony energia felhasználás prioritási tengely

A magyar energiapolitika – figyelembe véve jelentős importfüggőségünket, valamint azt a tényt, hogy a jövőbeni zökkenőmentes hazai energiaellátás biztosításában nagy szerepet játszhat az eredményes energiatakarékossági tevékenység is – kiemelt prioritásként kezeli az energiatakarékosságot.

Az energiatakarékosság révén:

- mérséklődik nagymértékű energiainport-függőségünk,
- nő a magyar vállalkozások világpiaci versenyképessége,
- nő a vállalkozások és beruházások száma, ezáltal javul a foglalkoztatottság, mobilizálódik a hazai tőke és felgyorsul a külföldi működő tőke és támogatás beáramlása,
- mérséklődik a közköltségekből működtetett intézmények és a lakosság energiaszámlája, csökken a végfogyasztói kör kiszolgáltatottság-érzése.
- Teljesülnek a légszennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos nemzetközi környezetvédelmi vállalásaink

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

5. Hatékony energia felhasználás prioritási tengely

Önkormányzati és nem önkormányzati tulajdonú középületek energiateljesítményének a korszerűsítése.

- b) A távhőellátó-rendszerek korszerűsítése.**
- c) Vállalkozói területeken megvalósítandó energetikai korszerűsítések (ipar, energiaipar, szolgáltatások).**
- d) Harmadik feles finanszírozású energiatakarékossági beruházások.**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

6. Fenntartható termelési és fogyasztási szokások ösztönzése prioritási tengely

6.1 Fenntartható termelés

	Szükséges lépések
1. Gondos bánásmód (good housekeeping)	<ul style="list-style-type: none"> vállalati audit készítés (beszállítókra is lehet), hatástanulmányok, életciklus elemzés környezetirányítási rendszer bevezetése konszenzus vita, stakeholder-fórum, érintett-térkép készítése
2. Kiegészítő létesítmények	<ul style="list-style-type: none"> a termeléshez közvetlenül nem kapcsolódó folyamatok és létesítmények racionalizálása, fenntarthatóbbá és környezetbarátabbá tétele tervezés létesítmények megvalósítása, berendezések beszerzése
3. Tisztább technológia bevezetése (BAT)	<ul style="list-style-type: none"> A BAT meghatározása, tervezés, létesítmények megvalósítása, berendezések beszerzése Öko-hatékonyság növelése (forrástakarékos, kibocsátást csökkentő, a termékek szolgáltatásértékét növelő termelési technológiák és alapanyagok használata). Hosszabb termékélet, minőségi termelés tömegtermelés helyett. alap- és segédanyagok megújuló ill. másodnyersanyagokkal való kiváltását célzó beruházások környezetbarát termékfejlesztés
4. Vállalatközi beavatkozások, ipari ökológia	Térben vagy termelési folyamatban összetartozó termelőegységek működési infrastruktúrájukat és/vagy piaci kapcsolataikat hangolják össze

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

6. Fenntartható termelési és fogyasztási szokások ösztönzése prioritási tengely

6.2 Fenntartható fogyasztás elősegítése

1. *Fenntartható fogyasztással, a fogyasztás környezeti és társadalmi hatásaival kapcsolatos kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)*
2. *Fenntarthatóbb fogyasztási lehetőségeket, alternatívákat népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek, beruházások*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

6.2. Fenntarthatóbb fogyasztási lehetőségeket, alternatívákat népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek, beruházások

- Középületek és más nagy látogatottságú épületek, épületegyüttesek környezetbarát, akadálymentes kivitelezésére és/vagy üzemeltetésére irányuló beruházások, fejlesztések
- Tartós fogyasztási javak közösségi használatát népszerűsítő mintarendszerek létrehozása
- Biogazdálkodást, környezetbarát kertművelést, házi komposztálást népszerűsítő mintaprojektek
- Biotermékek, illetve környezetbarát termékek és szolgáltatások népszerűsítését célzó, elérhetőségét javító kezdeményezések (például biopiacok)
- A környezettudatos közbeszerzés alapjainak megteremtése
- Többutas (visszaváltható) illetve anyagában hasznosítható csomagolás népszerűsítését célzó begyűjtő és hasznosító rendszerek létrehozása
- a hulladék képződésének megelőzésére, a képződő hulladék veszélyességének mérséklésére és kezelhetőségének elősegítésére ösztönző kezdeményezések

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

6. Fenntartható termelési és fogyasztási szokások ösztönzése prioritási tengely

6.3. Fenntarthatósággal összefüggő termékcímkék ismertségének és elterjedésének támogatása

Meghatározott „környezetbarát” (hazai, európai stb.) és más fenntarthatósággal összefüggő (fair trade, bio stb.) termékcímkék ismertségének növelése (mind a fogyasztók mind a termékeket előállítók között), valamint elterjedésük segítése, ösztönzése.

- meglévő termékcímkék ismertségének növelését, népszerűsítését célzó „marketing” tevékenység
- termékcímkék megszerzésének (bevizsgálás, tanúsíttatás) támogatása
- a háttér-intézményrendszer működésének fejlesztése (kritériumrendszerek kidolgozása, finomítása, vizsgálati módszerek és eszközrendszer fejlesztése stb.)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

6. Fenntartható termelési és fogyasztási szokások ösztönzése prioritási tengely

6.3 Az e-környezetvédelem céljaihoz kapcsolódó fejlesztések

Cél a környezetvédelem szakterületeivel összefüggő adatkezelések harmonizálása, az IPPC irányelv által is megkövetelt integrált szemlélet alkalmazásának terjesztése.

Ennek eléréséhez fontos a környezetvédelmi szakterületek által megkövetelt adatszolgáltatások szemléletének, formátumának, benyújtási határidőinek stb. egységesítése, lehetővé téve egyúttal az elektronikus adatszolgáltatást.

Az e-környezetvédelmi fejlesztéseken belül kiemelt fontosságú az **EIONET29-kompatibilis környezeti megfigyelő, adatgyűjtő és –feldolgozó hálózat kiépítésének befejezése**, és erre alapozva egy integrált környezeti-gazdasági információs rendszer kiépítése, működtetése.

A fejlesztések másik fontos területe a K+F-et, a tervezést, politika-formálást és a döntéshozatalt támogató, szélesebb körű hozzáférés javítása.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

6.3 Az e-környezetvédelem céljaihoz kapcsolódó fejlesztések

1. A hazai EIONET hálózat fejlesztése
2. Informatikai, illetve térinformatikai rendszerek fejlesztése, kezelése, információszolgáltatás
  - a) Az OKIR egészére vonatkozó műveletek:
  - b) Az OKIR alrendszereire vonatkozó műveletek
3. Települési és regionális együttműködések informatikai támogatása
4. Fenntartható termelésre és fogyasztásra irányuló e-szolgáltatások támogatása

EIONET: Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózat

OKIR: Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

3.7 Projekt előkészítési prioritási tengely

A prioritási tengely célja olyan színvonalas **projektek teljes körű előkészítése**, amelyek a **Kohéziós Alap**, illetve az **Európai Regionális Fejlesztési Alap** támogatásának elnyerése esetén a 2007–2013 közötti időszakban megvalósíthatóak. A prioritási tengely keretén belül elnyerhető források felhasználásával a KEOP tervezett műveleteihez kapcsolódó projekt ötleteket támogatásra alkalmas, teljes műszaki-szakmai és közbeszerzési dokumentációval rendelkező projekt javaslatokká alakítják a projektgazdák.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A következő tevékenység finanszírozására lehet támogatást igényelni:

a) Projekt-előkészítési tevékenységek

- Módszertani támogatás projektfejlesztés, illetve projekt menedzsment terén
- Sikeres esettanulmányok magyarországi bemutatása a projektgazdák számára
- Kezdeti projekttervezés
- Az uniós tagállamok tapasztalatainak hazai hasznosítása érdekében indokolt esetben tagállami tanulmányutak szervezése

b) Előzetes megvalósíthatóság és megvalósíthatóság

- Előzetes megvalósíthatósági tanulmányok készítése
- Pénzügyi-gazdasági megvalósíthatósági tanulmányok készítése
- Egyéb háttér tanulmányok készítése
- Üzleti terv készítése
- Részletes projektterv készítése

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A következő tevékenység finanszírozására lehet támogatást igényelni:

c) Szakmai tanulmányok kidolgozása

- Környezeti hatástanulmányok készítése
- Műszaki megvalósíthatósági tanulmányok készítése
- Szabályozási tervek előkészítése
- Engedélyezési tervek, kiviteli tervek készítése
- Közbeszerzési dokumentáció készítése, amennyiben a projekthez ez szükséges

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Irányító hatóság (IH)

- 2006 júliustól valamennyi OP irányító hatósága a **Nemzeti Fejlesztési Ügynökség** önálló szervezeti egységeként működik.
- A **végrehajtás irányításának** koncentrációja elősegíti az OP-k végrehajtása közötti koordináció hatékonyságának növelését, a tapasztalatcserét (amely az eljárásrendek egységesítése miatt még inkább felértékelődik), az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot, valamint a feladatszervezés racionalizálását

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A KEOP közreműködő szervezetei

Kijelölt közreműködő szervezetek:

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
Fejlesztési Igazgatóság (KvVM FI)

Energia Központ kht

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az OP végrehajtás során az allokációs döntések meghozatala az alábbi eljárások mentén folyik:

- **Nagyprojekt:** Olyan ERFA vagy KA finanszírozású projekt, amelynek összköltsége meghaladja az 50 millió eurót (környezetvédelem területén a 25 millió eurót), és amely műszaki-gazdasági szempontból nem bontható önálló részekre. Ezen projektek indikatív listáját az operatív program is tartalmazza.
- **Kiemelt projekt:** Pályázat nélkül támogatható beruházás. Jellemzője, hogy a gazdaság, a társadalom szempontjából kiemelt jelentőséggel bír. Kedvezményezettje általában – de nem kizárólag – állami vagy önkormányzati szervezet. *(például közcélú infrastruktúra projektek, kiemelt foglalkoztatási hatással járó befektetések állami támogatása).*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az OP végrehajtás során az allokációs döntések meghozatala az alábbi eljárások mentén folyik:

- **Egyfordulós pályázat:** Olyan támogatási konstrukciók esetében alkalmazott eljárás, ahol a pályázók várhatóan nagy száma, ill. összetétele (például magán szervezetek) indokolja a versenyeztetést. Az ilyen típusú pályázatok beadhatók és elbírálhatók folyamatosan vagy szakaszos jelleggel.
- **Kétfordulós pályázat:** Olyan pályázatos projekt-kiválasztási eljárástípus, amely során először előzetes projekt-javaslat, majd – amennyiben az alapján indokolt – részletes projekt-javaslat kerül kidolgozásra. Elsősorban komplexebb, viszonylag magas előkészítési költségeket illetve projektfejlesztést igénylő projektek esetében használható.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁS ÉS ELLENŐRZÉS

a) *Az igazoló hatóság felépítése*

A strukturális alapokból és a Kohéziós Alapból támogatott fejlesztések megvalósítására szolgáló operatív programok igazoló hatósága a Pénzügyminisztérium. Az igazoló hatósági feladatok ellátása az előző programozási időszak kifizető hatósági szervezetére és gyakorlatára épül.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Kedvezményezett részére történő kifizetés folyamata

- A kedvezményezett a projekt megvalósítása során keletkezett számláit az előrehaladási jelentéssel együtt rendszeres időközönként benyújtja a közreműködő szervezetnek.
- A közreműködő szervezet az elszámolásokat pénzügyileg, tartalmilag és formailag ellenőrzi, a kockázatelemzés alapján készített ellenőrzési tervnek megfelelően helyszíni ellenőrzést is végezhet.
- A KSZ a jóváhagyott elszámolások alapján gondoskodik a támogatások kedvezményezettek részére történő kifizetéséről. Az elvégzett ellenőrzések eredményéről hitelesítési jelentésben tájékoztatja az irányító hatóságot.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- A kedvezményezett részére kifizetendő támogatás uniós részét az irányító hatóság a központi költségvetésből megelőlegezi, majd a rendelkezésre álló előfinanszírozási forrásból és a későbbi időközi kifizetésekből az igazoló hatóság az irányító hatóság részére megtéríti.
- Az uniós támogatások fogadása és az irányító hatóság részére történő átutalása a Magyar Államkincstárban nyitott, nem kamatozó bankszámláról történik.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az Európai Unió támogatásainak ellenőrzése

Az ellenőrzési hatóság a közösségi és nemzeti jogszabályok előírásaival összhangban kijelölt, az irányítási és ellenőrzési rendszerek eredményes működésének ellenőrzéséért felelős szervezet, amely funkcionálisan független az irányító hatóságtól, az igazoló hatóságtól és a közreműködő szervezetektől. Magyarországon valamennyi operatív program vonatkozásában ugyanazon szervezet látja el az ellenőrzési hatóság feladatait. Az ellenőrzési hatóság a Pénzügyminisztérium fejezet alá tartozó szervezet.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ELŐADÁS Felhasznált források

- Szakirodalom:
  - Vermes L. (szerk.) (1997.): Vízgazdálkodás. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Budapest.
- Egyéb források:
  - Fehér T.-Horváth J.-Ondruss L. (1986.): Területi vízrendezés. Műszaki Könyvkiadó. Budapest.

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Köszönöm a figyelmet!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg